

Miljökravsmodul: Tvätt- och textilservice (Laundry service)

Information till kravställaren

Kraven i denna miljökravsmodul kan ställas på tvätt- och textilservice. Vid behov av stöd kontakta hallbarhet@fmv.se.

I denna miljökravsmodul definieras vilken typ av krav som avses i vänster kolumn. "L" markerar ett lagkrav inom området. "M" markerar ett miljökrav (innebär högre krav än lagstiftningen).

I kravformuleringen anges ibland en kommentar (i rött) till kravställaren, som stöd för tillämpning av kravet. Den röda texten ska tas bort innan kravet används i upphandlingsdokumenten.

Krav mot grå bakgrund är sådana som omfattas av kraven i Försvarssektorns Kriteriedokument. Övriga krav täcks inte av Kriteriedokumentet alternativt är mer långtgående än kraven i Kriteriedokumentet.

Kravställaren kan ange modulens krav i den tekniska specifikationen (TS) / kravspecifikationen eller i verksamhetsåtagandespecifikationen (VÅS/SoW) / avtalsutkast. Kravställaren måste själv göra bedömningen om var ett krav lämpligen ska placeras samt om det är relevant att ställa alla eller vissa av kraven utifrån upphandlingens art. Miljökravsmodulen ska endast ses som ett stöd i arbetet.

Obs! Direkt efter miljökravsmodulen följer viktig information om miljöpåverkan, relevanta lagar, miljökrav inom området. Läs denna information innan du använder kraven i modulen.

Krav- typ		Miljökrav	Text till svarsbilaga
Krav i VÅ-spec/SoW alternativt utkast till kontrakt/avtal			
	1	<u>Använda ämnens bioackumulerbarhet</u>	
M	1.1 Svenska	<p>Ingående ämnen* i produkter som används i tjänsten ska inte vara bioackumulerbara enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen), dvs. fördelningskoefficienten mellan oktanol och vatten ska vara mindre än fyra ($\log K_{ow} < 4$) eller en experimentellt bestämd biokoncentrationsfaktor ska vara mindre än 500 ($BCF < 500$).</p> <p>Undantag: Lättnedbrytbara tensider, enligt gällande OECD:s riktlinjer 301 A-F, undantas från kravet, förutsatt att kända nedbrytningsprodukter inte är bioackumulerbara enligt ovan.</p> <p><i>*Som ingående ämnen räknas alla ämnen i produkten i halter över 0,01%. Som ingående ämnen räknas avsiktligt tillsatta ämnen och föroreningar från råvarorna och i produkten. Som föroreningar räknas reaktionsprodukter, biprodukter och nedbrytningsprodukter.</i></p>	<p><i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.</p> <p><i>Information till anbudsgivare:</i> Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> säkerhetsdatablad. lista på ingående ämnen samt data från EU-blommans DID-lista för dessa. licens enligt Bra Miljövals kriterier för kemiska produkter version 2006:4. <p>Anbudsgivaren är dock skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>

1.1 English	<p>Constituent substances* in chemicals used during service shall not be bioaccumulative as defined in Regulation (EC) no 1272/2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures (CLP), i.e. the octanol-water partitioning coefficient shall be less than four ($\log K_{ow} < 4$) or an experimentally determined bioconcentration factor shall be less than 500 ($BCF < 500$).</p> <p>Exemption: Readily degradable surfactants, under current OECD guidelines 301 A-F, are exempt from the requirement, provided the known degradation products are not bioaccumulative as specified above.</p> <p><i>* Constituent substances includes all substances in a product exceeding a concentration limit of 0.01%. Constituent substances includes deliberately added substances and impurities from the raw material and of the product. Impurities include reaction products, by-products and degradation products.</i></p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) safety data sheet(s) b) list of constituent substances and data from the EU flower symbol's Detergent Ingredient Database of these c) license in accordance Good Environmental Choice's (Bra Miljöval) criteria for chemical products version 2006:4. <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements.</p>
2	<u>Använda produkters hälsosfarlighet</u>	

M	2.1 Svenska	<p>Ingående ämnen* som används i tjänsten ska inte vara klassificerade med nedanstående faroangivelser enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen) produkter, varken i EU-harmoniserad klassificering (enligt bilaga VI i CLP-förordningen) eller vid egenklassificering.</p> <p><i>*Som ingående ämnen räknas alla ämnen i en produkt, inklusive föroreningar i ämnena eller råvarorna. Som förorening räknas reaktions-/biprodukter och nedbrytningsprodukter i halter över 0,01 % (motsvarar 100 ppm). Som ingående ämnen räknas även, oavsett halt, additiv som tillsatts avsiktligt för att uppnå en viss funktion, t ex, konservering eller stabilisering av ämnena eller råvarorna.</i></p> <p>Akut tox (kat 1-3): H300, H301, H310, H311, H330, H331</p> <p>Mutagen: H340, H341</p> <p>Cancerogen: H350, H351</p> <p>Reproduktionstoxisk: H360, H361</p> <p>STOT SE1: H370</p> <p>STOT RE1: H372</p> <p>Undantag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konserveringsmedel som är klassade med faroangivelserna H301, H311, H331 eller i koncentrationer under märkningsgränsen för hälsoskadlig eller allergiframkallande. - Konserveringsmedel som bryts ned till formaldehyd till mindre än 0,05 viktprocent i slutprodukten. - Föroreningar av NTA (trinatriumnitrilotriacetat, CAS 5064-31-3) i halter upp till 0,1 viktprocent i slutprodukten. - Perkloretylen (CAS nr 127-18-4) Dock får då lösningsmedelsförlusten vara max 2%. Uttryckt i massa av utsläppt lösningsmedel per kilogram av den rengjorda och torkade produkten, mätt enligt förordning SFS 2013:254. 	<p>Styrkande av krav: Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.</p> <p>Information till anbudsgivare: Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) säkerhetsdatablad. b) licens enligt Bra Miljövals kriterier för kemiska produkter version 2006:4. <p>Anbudsgivaren är dock skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>
---	----------------	--	---

2.2 English	<p>Constituent substances* in chemicals used professionally shall not be classified with the hazard statements listed below as specified in Regulation (EC) no 1272/2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures (CLP-regulation), in neither harmonised classification (as defined in Annex VI in the CLP-regulation) nor in self-classification.</p> <p><i>* Constituent substances include all substances in a chemical, including impurities in the substances or raw material. Impurities include reaction products, by-products and degradation products exceeding a concentration limit of 0.01% (equivalent of 100 ppm). Constituent substances also includes, regardless of concentration, deliberately added substances to achieve a certain function, e.g. preservation or stabilisation of the substances of raw material.</i></p> <p>Acute toxicity (cat 1-3): H300,H301, H310, H311, H330, H331</p> <p>Mutagenicity: H340, H341</p> <p>Carcinogenicity: H350, H351</p> <p>Reproductive toxicity: H360, H361</p> <p>STOT SE1: H370</p> <p>STOT RE1: H372</p> <p>Exemption:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preservatives classified with hazard statements H301, H311, H331 or in concentrations below the concentration limit for harmful or allergenic ingredients. - Preservatives that break down to form formaldehyde resulting in less than 0.05 wt-% concentration in the final product. - Impurities of NTA (trinatrium nitrilotriacetate, CAS 5064-31-3) in concentrations up to 0.1 wt-% in the final chemical. - Perchloroethylene (CAS 127-18-4). The solvent loss however may not exceed 2%. Expressed in mass of solvent emitted per kilogram of product cleaned and dried, measured according to legislation SFS 2013:254. 	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) safety data sheet(s) b) license in accordance Good Environmental Choice's (Bra Miljöval) criteria for chemical products version 2006:4. <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements.</p>
3	<u>Använda produkters miljöfarlighet</u>	

M	3.1 Svenska	<p>Produkter som används i tjänsten ska inte vara klassificerade, varken i bindande EU-gemensam klassificering eller vid egenklassificering, med nedanstående faroangivelser enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen).</p> <p>Akut fara för vattenmiljön: H400</p> <p>Fara för skadliga långtidseffekter för vattenmiljön: H410, H411, H412, H413</p> <p>Undantag: -Produkter som klassas som miljöfarliga med faroangivelse H400 ifall produkten ingår i ett slutet system och/eller späds ut till en koncentration under klassificeringsgränsen eller bryts ner innan de når reningsverken. Vid bekämpning av mikroorganismer undantas perättiksyra. - Perkloroetylen (CAS 127-18-4) undantas vid kemtvättsanvändning. Dock får då lösningsmedelsförlusten vara max 2 % uttryckt i massa av utsläppt lösningsmedel per kilogram av den rengjorda och torkade produkten, mätt enligt förordning SFS 2013:254.</p>	<p><i>Information till anbudsgivare:</i> Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Produktens säkerhetsdatablad b) Svanenlicens enligt textiltvättmedel för professionellt bruk version 3.0 <p>Anbudsgivaren är dock skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>
	3.1 English	<p>Chemicals used professionally shall not be classified with the hazard statements listed below as specified in Regulation (EC) no 1272/2008 on classification, in neither harmonised classification (as defined in Annex VI in the CLP-regulation) nor in self-classification.</p> <p>Acute aquatic hazard: H400</p> <p>Long-term aquatic hazard: H410, H411, H412, H413</p> <p>Exemption: - Chemicals classified as hazardous to the environment with hazard statement H400 if the chemical exists in a closed system and/or is diluted to a concentration below the concentration limit or broken down before reaching the treatment plant. The use of peracetic acid to control microroganisms is also exempted. - Perchloroethylene (CAS 127-18-4) is exempted when used in dry cleaning. The solvent loss however may not exceed 2%. Expressed in mass of solvent emitted per kilogram of product cleaned and dried, measured according to legislation SFS 2013:254.</p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Safety data sheet(s) b) Nordic Ecolabel license for laundry detergents for professional use version 3.0 <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements.</p>

	4	<u>Allergiframkallande produkter</u>	
M	4.1 Svenska	<p>Produkter som används i tjänsten ska inte vara klassificerade, varken i bindande EU-gemensam klassificering eller vid egenklassificering, med nedanstående faroangivelser enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen).</p> <p>Allergiframkallande: H317, H334</p>	<p><i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.</p> <p><i>Information till anbudsgivare:</i> Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) säkerhetsdatablad. b) licens enligt Bra Miljövals kriterier för kemiska produkter version 2006:4. <p>Anbudsgivaren är dock skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>

	<p>4.1 English</p>	<p>Products used professionally shall not be classified with the hazard statements listed below as specified in Regulation (EC) no 1272/2008 on classification, in neither harmonised classification (as defined in Annex VI in the CLP-regulation) nor in self-classification.</p> <p>Allergenic: H317, H334</p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) safety data sheet(s) b) license in accordance Good Environmental Choice's (Bra Miljöval) criteria for chemical products version 2006:4. <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements.</p>
5		<u>Oparfymrade produkter</u>	

M	5.1 Svenska	Produkter som används i tjänsten ska inte innehålla parfymer, dvs. ämnen/ämnesblandningar som är tillsatta i syfte att förbättra produktens doftegenskaper	<p><i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning av hur skall-kravet uppfylls.</p> <p><i>Information till anbudsgivare:</i> Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) produktens innehållsförteckning (i %) b) svanenlicens enligt version 3 för textilservice c) svanenlicens enligt version 3 för textiltvättmedel för professionellt bruk <p>Anbudsgivaren är skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>
---	----------------	---	---

	5.1 English	Chemicals used professionally shall not contain perfumes, i.e. substances/mixtures added to improve the scent of chemical.	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) the product's list of ingredients (in %) b) Nordic Ecolabel license for textile services version 3.0 c) Nordic Ecolabel license for laundry detergents for professional use version 3.0 <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements</p>
6		<u>Begränsning av specifika ämnen/ämnesgrupper</u>	

M	6.1 Svenska	<p>Följande ämnen och ämnesgrupper ska inte ingå i produkter som används i tjänsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDTA (CAS 60-00-4) i halter över 0,2 viktprocent • Aromatiska lösningsmedel i halter över 0,2 viktprocent • Halogenerade lösningsmedel i halter över 0,2 viktprocent • Alkylfenoletoxylater i halter över 0,01 viktprocent • Aktivt klor i halter över 0,01 viktprocent <p>Undantag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produkter innehållande aktivt klor som är avsedda för viss desinfektion och mögelsanering undantas från kravet då det krävs av hygienskal. • Produkter innehållande aktivt klor för blekning undantas från kravet vid omtvätt av svårt nedsmutsat tvättgods. • Avaromatiserad nafta med <1 % aromatiska kolväten och <0,1 % bensen samt restmonomerer i polymerinnehållande produkter. 	<p><i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.</p> <p><i>Information till anbudsgivare:</i> Under avtalsperioden så kan uppföljning av kravet ske d.v.s. anbudsgivare ska ha verifikatet tillgängligt. Följande dokumentation skulle kunna fungera som verifikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) produktens innehållsförteckning (i %) b) svanenlicens enligt version 3.0 för textiltvättmedel för professionellt bruk <p>Anbudsgivaren är skyldig att säkerställa att dokumentationen verkligen verifierar kravet.</p>
---	----------------	--	--

	6.1 English	<p>Chemicals used professionally shall not contain the following substances and groups of substances:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDTA (CAS 60-00-4) in concentrations exceeding 0.2 wt.% • Aromatic solvents in concentrations exceeding 0.2 wt.% • Halogenated solvents in concentrations exceeding 0.2 wt.% • Alkylphenolethoxylates (APEOs) in concentrations exceeding 0.01 wt.% • Active chlorine in concentrations exceeding 0.01 wt.% <p>Exemption:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Products containing active chlorine intended for use in some disinfection and mold remediation are exempt from the requirement as they are necessary for health reasons. • Products containing active chlorine for bleaching are exempt from the requirement when used to wash heavily soiled laundry. • Dearomatized naphtha with < 1% aromatic hydrocarbons and < 0.1% benzene and residual monomers in polymer-containing products. 	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Information to tenderers:</i> During the contractual period follow-ups on the requirement can take place, i.e. tenderers shall have the supporting documents available. The following documents could act as supporting documents:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) the product's (substances and mixtures) safety data sheet(s) b) Nordic Ecolabel license for laundry detergents for professional use version 3.0 <p>The tenderer is required to ensure that the supporting documents really do verify the fulfilment of the requirements</p>
	7	<u>Tvätteriets avloppsrening</u>	
M	7.1 Svenska	För tvätterier som använder fosfatbaserade tvättmedel ska tvätteriet vara anslutet till reningsverk/anläggning med reningssteg för reduktion av fosfor.	<p><i>Styrkande av krav:</i> Intyg från avloppsreningsverk som visar att reningsverket har reduktion av fosfor och att anbudsgivaren är ansluten till reningsverket.</p>

	7.1 English	For laundry facilities using phosphate-based detergents, the laundry facility shall be linked to a wastewater treatment plant with purification stages for elimination of phosphor.	<i>Verification of fulfilment:</i> Certificate from a wastewater treatment plant that shows the plant conducts elimination of phosphorus and the tenderer is linked to the plants.
	8	<u>Emissions of organic solvents (dry cleaning)</u>	
L	8.1 Svenska	Tvätteriet ska högst släppa ut 20 gram organiska lösningsmedel per kilogram rengjord och torkad vara. Undantag: Manuell borttagning av fläckar i textil- eller beklädnadsindustrin.	<i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.
	8.1 English	The laundry facility shall not emit more than 20 grams of organic solvents per kilogram cleaned and dried laundry. Exemption: Manual removal of stains and spots in the textile or clothing industry.	<i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.
	Hjälp-text	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav ska tillämpas vid kravställning på industriella eller kommersiella verksamheter som använder organiskt lösningsmedel för att rengöra kläder, inredning eller liknande varor.</i>	
	9	<u>Tvätteriets energianvändning</u>	

M	9.1 Svenska	<p>Minst [X] % av mängden tvättgods som ska vattentvättas d.v.s. minst [Y kg/år] enligt tabell för vattentvätt år [ÅÅÅÅ] i kontraktstilaga [Z] om driftsprofil, bör tvättas på tvätterier/produktionsanläggning(ar) vars totala energianvändning av el och bränsle per år, mätt som kWh/kg tvätt, uppfyller $A_{\text{energi}} \leq G_{\text{energi}}$ där G_{energi} = gränsvärde för total energi i kWh/kg tvättgods på tvätteriet A_{energi} = använd energi i kWh/kg tvättgods på tvätteriet.</p> <p>För beräkning använd beräkningsfil [V], samt se kontraktstilaga [Z],</p>	<p><i>Styrkande av krav:</i> Anbudsgivare ska bifoga en beskrivning hur skall-kravet uppfylls.</p> <p>Förslag på verifikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svanenlicens enligt version 3.0 eller senare för textiltjänst samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid certifierad anläggning • Leverantören bifogar ifylld beräkningsfil som stödjer att kravet uppfylls samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid samma anläggning.
---	----------------	--	--

	English	<p>At least [X] % of the laundry to-be-washed, i.e. at least [Y kg/year] according to the table for washing [ÅÅÅÅ] in the contract appendix [Z] concerning operational profiles, should be washed at laundryfacilities where the total energy use from electricity and fuels per year, measured in kWh/kg laundry, meets $A_{energy} \leq G_{energy}$ where Genergi = limit value for total energy in kWh/kg laundry at the laundry facility Aenergi = used energy in kWh/kh laundry at the laundry facility</p> <p>For calculation use the calculation file [V], and see contract appendix [Z],</p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p>Suggested supporting documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Swedish Ecolabel license version 3.0 or late for textile service and an account of the share of laundry to be laundered at a certified facility • The supplier attaches a completed calculation file supporting the fulfilment of the requirement and an account of the share of laundry to be laundered at the facility
	Hjälp text	<p><i>Till kravställaren (röd text tas bort):</i> [V] är beräkningsfilen ska bifogas upphandlingen. Ladda ner "Beräkningsfil Energi Baskrav" på Upphandlingsmyndighetens sida om krav på tvätteriets energianvändning.</p> <p><i>[X] värdet ska anpassas till upphandlingens art, ex 50%.</i> <i>[Y] beräknas utifrån att multiplicera upphandlingens volym vattentvätt med [XX]%</i> <i>[Z] är bilagan som specificerar volymer och kategorier tvätt för upphandlingen</i></p> <p><i>Detta krav kan vara relevant för stora upphandlingar. Kravet på tvätteriets energiförbrukning kan anpassas efter upphandlingens storlek genom att variera andelen tvättgods som ska tvättas vid anläggningar som följer kravet.</i></p>	
10		Tvätteriets vattenförbrukning	

M	10.1 Svenska	<p>Minst [X] % av mängden tvättgodset som ska vattentvättas dvs. [Y kg/år] enligt tabell för vattentvätt år [ÅÅÅÅ] i kontraktsbilaga [Z] om driftsprofil, bör tvättas på tvätter(er)/produktionsanläggning(ar) vars årliga vattenförbrukning av tvätt (L/kg tvätt) uppfyller $A_{\text{vatten}} \leq G_{\text{vatten}}$.</p> <p>För beräkning använd beräkningsfil [V], samt se kontraktsbilaga [Z],</p>	<p>Förslag på verifikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svanenlicens enligt version 3.0 eller senare för textilservice samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid certifierat anläggning • Leverantören bifogar ifylld beräkningsfil som stödjer att kravet uppfylls samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid samma anläggning.
	10.1 English	<p>At least [X] % of the laundry to-be-washed, i.e. at least [Y kg/year] according to the table for washing [ÅÅÅÅ] in the contract appendix [Z] concerning operational profiles, should be washed at laundry facilities where the annual water consumption for washing (L/kg laundry) meets $A_{\text{water}} \leq G_{\text{water}}$.</p> <p>For calculation use the calculation file [V], and see contract appendix [Z],</p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Suggested supporting documents:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Swedish Ecolabel license version 3.0 or later for textile service and an account of the share of laundry to be laundered at a certified facility • The supplier attaches a completed calculation file supporting the fulfilment of the requirement and an account of the share of laundry to be laundered at the facility

	Hjälp text	<p><i>Till kravställaren (röd text tas bort):</i> <i>[V] är beräkningsfilen ska bifogas upphandlingen. Ladda ner "Beräkningsfil Vatten Baskrav" på Upphandlingsmyndighetens sida om krav på tvätteriets vattenanvändning.</i></p> <p><i>[X] värdet ska anpassas till upphandlingens art, ex 50%.</i> <i>[Y] beräknas utifrån att multiplicera upphandlingens volym vattentvätt med [XX]%</i> <i>[Z] är bilagan som specificerar volymer och kategorier tvätt för upphandlingen</i></p> <p><i>Detta krav kan vara relevant för stora upphandlingar. Kravet på tvätteriets energiförbrukning kan anpassas efter upphandlingens storlek genom att variera andelen tvättgods som ska tvättas vid anläggningar som följer kravet.</i></p>	
	11	<u>Tvätteriets utsläpp av klimatgaser</u>	
M	11.1 Svenska	<p>Minst [X] % av mängden tvättgods som ska vattentvättas d.v.s. minst [Y kg/år] enligt tabell för vattentvätt år [ÅÅÅÅ] i kontraktbilagan [Z] om driftsprofil, bör tvättas på tvätterier(er)/produktionsanläggning(ar) vars utsläpp av klimatgaser (A_{GWP}) uppfyller $A_{GWP} \leq G_{GWP}$ där:</p> <ul style="list-style-type: none"> • G_{GWP} = Gränsvärde för totalt CO₂-ekvivalentutsläpp i gram/kg tvättgods på tvätteriet • A_{GWP} = Mängd CO₂-ekvivalenter från utsläpp vid energianvändning i gram/kg tvättgods på tvätteriet per år.) <p>För beräkning använd beräkningsfil [V], samt se kontraktbilaga [Z],</p>	<p><i>Förslag på verifikat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Svanenlicens enligt version 3.0 eller senare för textilservice samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid certifierat anläggning • Leverantören bifogar ifyllt beräkningsfil som stödjer att kravet uppfylls samt redovisning av andel tvättgods som kommer att tvättas vid samma anläggning.

	11.1 English	<p>At least [X] % of the laundry to-be-washed, i.e. at least [Y kg/year] according to the table for washing [ÅÅÅÅ] in the contract appendix [Z] concerning operational profiles, should be washed at laundry facilities where the annual greenhouse gas emissions (A_{GWP}) meet $A_{GWP} \leq G_{GWP}$ where:</p> <ul style="list-style-type: none"> • G_{GWP} = Limit value for total CO₂-equivalent emissions in gram/kg laundry at the laundry facility • A_{GWP} = Amount of CO₂-equivalents from emissions from energy use in gram/kg at the laundry facility per year. <p>For calculation use the calculation file [V], and see contract appendix [Z].</p>	<p><i>Verification of fulfilment:</i> The tenderer shall enclose a description of how the requirement is fulfilled.</p> <p><i>Suggested supporting documents:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Swedish Ecolabel license version 3.0 or later version for textile service and an account of the share of laundry to be laundered at a certified facility • The supplier attaches a completed calculation file supporting the fulfilment of the requirement and an account of the share of laundry to be laundered at the facility
	Hjälp text	<p><i>Till kravställaren (röd text tas bort):</i> [V] är beräkningsfilen ska bifogas upphandlingen. Ladda ner "Beräkningsfil Klimatgaser Baskrav" på Upphandlingsmyndighetens sida om krav på tvätteriets klimatgaser.</p> <p><i>[X] värdet ska anpassas till upphandlingens art, ex 50%.</i> <i>[Y] beräknas utifrån att multiplicera upphandlingens volym vattentvätt med [XX]%</i> <i>[Z] är bilagan som specificerar volymer och kategorier tvätt för upphandlingen</i></p> <p><i>Detta krav kan vara relevant för stora upphandlingar. Kravet på tvätteriets energiförbrukning kan anpassas efter upphandlingens storlek genom att variera andelen tvättgods som ska tvättas vid anläggningar som följer kravet.</i></p>	
	12	<u>Transporter i samband med tjänsten</u>	
M	12.1 Svenska	Vid genomförande av transporter, som omfattas av detta uppdrag, ska förarna ha utbildats i sparsam körning (enligt Trafikverkets kriterier) senast sex (6) månader efter kontraktstart.	

	12.1 English	The drivers in the transportation within the assignment shall have undergone training in eco-driving (according to the criteria of the Swedish Transport Administration) within 6 months of the contract start.	
M	12.2 Svenska	Leverantören ska följa upp bränsleförbrukningen systematiskt under kontraktstiden. Redovisning på årsbasis ska ske på FMV:s begäran.	
	12.2 English	The supplier shall systematically review the fuel consumption throughout the contractual period. Accounts of this on an annual basis shall be presented upon request by FMV.	
M	12.3 Svenska	Leverantören ska inom ett (1) år efter att avtalet undertecknats redovisa en plan till FMV för hur minst 25% av transporterna under kontraktstiden kan komma att genomföras med förnybara drivmedel. Med förnybara drivmedel menas biodiesel/FAME, biogas i drivmedel, etanol i drivmedel eller annat förnybart drivmedel (även som inblandning i bensin och diesel) som omfattas av kontraktet.	
	12.3 English	The supplier shall within a year of contract signing present a plan of how reducing at least 25% of transports during the contractual period can be achieved using renewable fuels. Renewable fuel refers to biodiesel/FAME, biogas and ethanol used as propellants or other renewable fuels (also as blends in petrol and diesel) covered by the contract.	
	Hjälp text	<i>Till kravställaren (röd text tas bort): Om det är relevant för upphandlingens art kan kravet höjas genom att kräva att planen ska implementeras under kontraktstiden. För mer information se Upphandlingsmyndighetens krav på transporter för distribution av tvätt.</i>	

Information om miljökrav

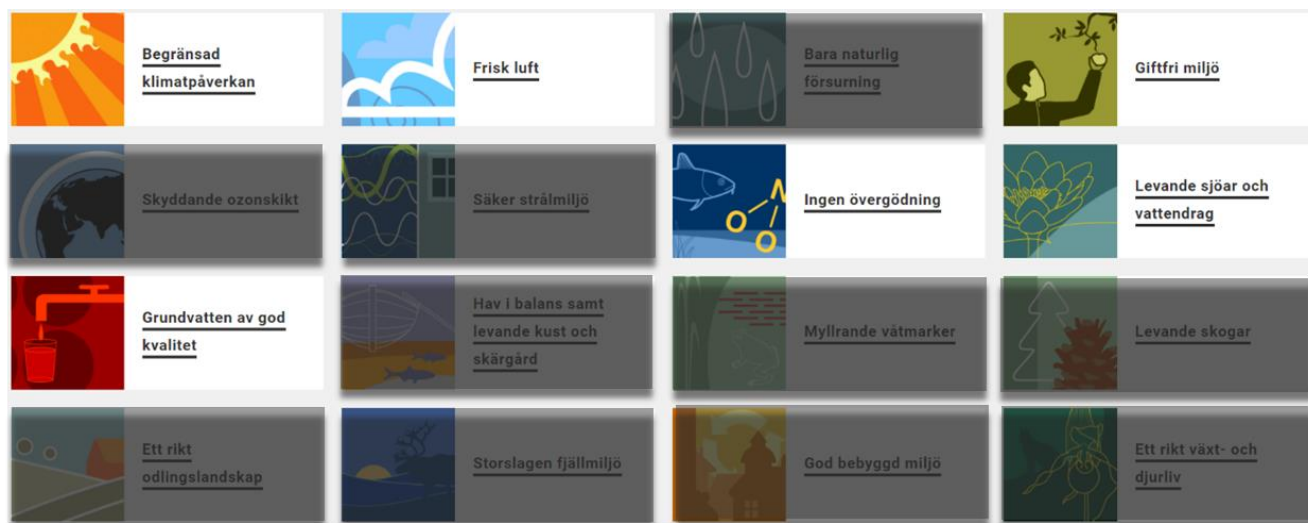
Modulen avser vatten- och kemtvätt av textilier inom Försvarssektorn. De krav som finns i modulen syftar till att reglera de kemikalier som används i tvättprocessen hos leverantören, utsläpp samt resurseffektivitet.

Bör-kraven angående energiförbrukning, vattenförbrukning och utsläpp av klimatgaser är utformade utifrån Upphandlingsmyndighetens krav och baseras på kraven för Svanenlicens version 3. Kraven på basnivå för gränsvärden för respektive tvätttyp är 20% högre än vad som krävs för Svanenlicens version 3 för textilservice. Upphandlingsmyndighetens avancerade krav är på samma nivå som Svanenlicens version 3 för textilservice. Mer information om Upphandlingsmyndighetens krav på textilservice finns här <http://www.upphandlingsmyndigheten.se/hallbarhet/stall-hallbarhetskrav/sjukvard-och-omsorg/tvatt-och-textilservice/tvatteriets-energianvandning--och-vattenforbrukning/>

Relevant lagstiftning:

- Förordning (EG) nr 1907/2006 (Reach) reglerar registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.
- Förordning (SFS 2013:254) om användning av organiska lösningsmedel.
- Förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel
- Förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP) reglerar klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar.

Berörda nationella miljömål

Berörda globala hållbarhetsmål

